

Llibres per a infants i adolescents

per Teresa Mañà

Iniciem aquest panorama fent un repàs dels premis a llibres infantils i juvenils editats el 2011. La collita de l'any és una bona mostra de les tendències i de la valuosa nòmina dels nostres escriptors i il·lustradors, tot i que per a aquests darrers les oportunitats de premis són poques.

En aquesta especialitat, sobresurt el premi Hospital Sant Joan de Deu atorgat al conte *Qui té por?* (La Galera) de Pere Vilà i que s'ha editat amb les il·lustracions de Sergio Mora; la narració un xic trivial d'un nen que té por es beneficia d'una presentació singular –s'obre en vertical, a la part superior hi ha el dibuix, i el text a la part inferior– i d'uns dibuixos amb un aire *retro* dels quals gaudiran els pares dels nens lectors. L'Ajuntament de Vilanova i la Geltrú convoca el premi Mercè Llimona amb un doble guardó: primer es premia un text i, posteriorment, es premien les il·lustracions per a aquest text. El resultat fou l'obra *En Roc sense cap* (Abadia de Montserrat) de Mercè Canals i els dibuixos d'Òscar Julve. El conte parteix d'un absurd –com viure sense cap– que l'autora resol amb humor i versemblança; per la seva banda, l'il·lustrador crea uns personatges caricaturescos i exagerats que s'adeqüen perfectament al text. Els premis de teatre juvenil són encara més escassos que els premis a la il·lustració; al nostre coneixement només ha arribat la concessió del premi de teatre juvenil Germà Montaner, que s'atorgà a l'obra *El far* (Tàndem) d'Octavi Egea.

Els certàmens per a narracions i novel·les són molt més abundants. En el segment de premis infantils esmentem el premi de narrativa infantil Vicenç Silvestre, concedit a *El secret de Meritxell* (Bromera) de Vicent Enric Belda. L'obra narra com, a causa d'un estrany encanteri, la protagonista es converteix en gat, i això li permet resoldre el conflicte plantejat; no hi manca acció ni situacions complicades, però els elements fantàstics grinyolen una mica dins la trama realista. Un altre premi per a lectors infantils és el Vaixell de Vapor, que va recaure en *Tots els colors del camaleó* (Cruïlla) de Jordi Losantos, una narració típica sobre l'amistat i la superació protagonitzada per un camaleó que no controla els seus colors i un espiadimonis; l'edició de tapa dura i els dibuixos plens de detalls de Cristina Losantos hi confereixen

un aspecte molt atractiu. *Antònia Purpurina* (Barcanova) és el títol guanyador del premi infantil Barcanova, escrit i dibuixat per la il·lustradora Maria Espluga, una narració original que s'endinsa en la vida d'una nena sensible i explica amb un llenguatge (i uns dibuixos) molt poètic els sentiments dels nens i les relacions amb els adults. El premi Folch i Torres el guanyà el veterà David Nel·lo amb *Ludwig i Frank* (La Galera), una obra construïda amb dues històries independents de nois rars que s'acaben retrobant per casualitats del destí; l'obra és amena, amb tocs d'humor, encara que té un desenllaç potser massa retardat. Com en d'altres premis, aquest també gaudeix d'una edició acurada amb les cobertes en cartoné, variades tipografies relacionades amb l'origen dels protagonistes i unes menudes però apreciables il·lustracions de Gustavo Roldan en vermell i negre. Una altra escriptora amb llarga trajectòria, Dolors Garcia i Cornellà, guanyà el premi Guillem Cifre de Colònia amb *Les ànimes de Terramorta* (La Galera), una novel·la d'ambientació medieval, protagonitzada per un vailet d'onze anys, que agradarà als lectors de llibres d'aventures.

Santi Baró ha estat l'autor guanyador de dos dels premis de novel·la juvenil: el Gran Angular per *La gran O.* (Cruïlla), una novel·la epistolar entre una escriptora i qui suposem una admiradora, un llibre que atrapa, no solament pel ritme, sinó pels cops amagats que modifiquen les expectatives del lector, i, en un registre molt diferent, el premi Barcanova Juvenil per la novel·la *La lluna de gel* (Barcanova), en què narra una dramàtica història de tràfic de menors protagonitzada per una jove romanesa enganyada i segrestada. També és colpidora la narració *Ullals* (La Galera), premi Joaquim Ruyra, escrita a quatre mans per Salvador Macip i Sebastià Roig, en la qual expliquen la reeducació d'un jove net en un campament aïllat portat amb mètodes estrictes i inhumans; malgrat deixar moltes incògnites a l'aire, els autors aconsegueixen crear una atmosfera prou terrorífica i inquietant per a atreure el lector. El premi Mallorca de narrativa juvenil, atorgat pel Consell de Mallorca i que a partir d'aquest any serà honorífic, com la resta de modalitats, recaigué en l'obra *PQPI Connection* (Bromera) de Lluís

Miret; els PQPI, els «programes de qualificació professional inicial» adreçats a joves que han acabat l'ESO i no n'han obtingut la titulació, són els protagonistes d'aquesta trama policíaca narrada amb bon ritme i domini de la intriga. No és aquest l'única novel·la en què joves estudiants fan la competència als mossos d'esquadra i resolen misteris ben difícils: *Els papers àrabs* d'Ivan Carbonell (Edicions del Bullent), que va guanyar el premi de narrativa juvenil Enric Valor, segueix el mateix patró i mescla una història de bruixeria medieval amb les peripècies actuals d'un grup d'alumnes d'institut per a construir una novel·la entretinguda, a voltes divertida i un xic inversemblant. Els alumnes són també els protagonistes de la novel·la *Insuficient s'escriu amb sang* (Cruïlla), obra de Josep Lluís Roig que va merèixer el premi Esport i ciutadania, convocat per la Fundació FC Barcelona i Òmnium Cultural, un guardó un xic desconegut per a obres com aquesta que posen de manifest els valors de l'esport, l'amistat i la convivència. La capacitat de fabulació sobre l'antic Egipte s'aprecia en més d'una obra premiada; si en l'anteriorment citada *El secret de la Meritxell* l'apropiació d'una peça arqueològica d'aquell país era el desencadenant de la història, en *El verí de la cobra* (Bromera) de Josep Millo, premi Bancaixa de narrativa juvenil, l'acció també discorre sobre l'habitual objecte valuós: l'adquisició d'un *souvenir* es converteix en una perillosa aventura que l'autor aconsegueix dotar d'una certa complexitat i d'un desenllaç poc previsible. El premi Columna Jove va ser declarat desert.

No podem deixar d'esmentar en aquesta relació de guardons el premi Nacional de Literatura Infantil y Juvenil que concedeix el Ministerio de Cultura a una obra publicada i que aquest any va recaure en Marta Carranza per la seva

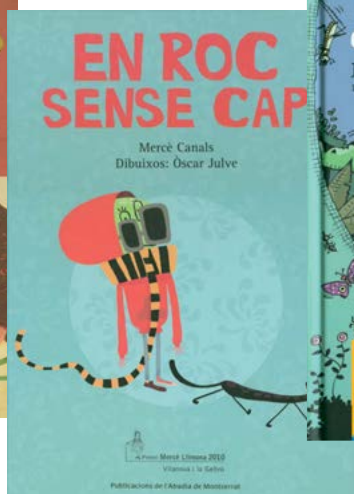
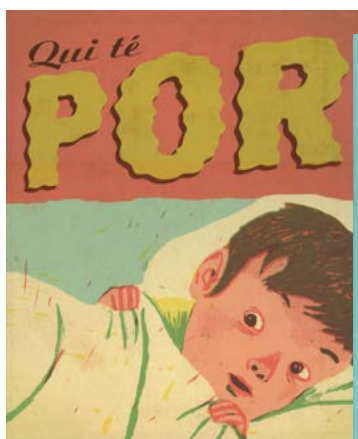
novela *Paraules emmetzinades*, un *thriller* absorbent i colpidor, una obra brillant que ja van saber apreciar els jurats del premi Edebé 2010 i del Crítica «Serra d'Or».

A més dels títols premiats, en el període que abasta aquest panorama –de l'estiu de 2011 al gener de 2012– s'ha publicat un bon nombre de llibres per a totes les edats, dels quals proposem una selecció.

Contes il·lustrats i narracions

Per als més petits, la col·lecció «Ballmanetes» (Abadia de Montserrat) edita les primeres cançons per a cantar amb els nens a la falda: *Arri, arri, tatanet, Ballmanetes!*, *Cargol treu banya* i *El gegant del Pi*, il·lustrats, respectivament, per Dani Jiménez, Luchini, Emma Schmid i Laura Miyashiro. A més dels dibuixos atractius i graciosos, els contes tenen formes retallades de motius relacionats amb la cançó, la qual cosa els dota de personalitat.

Per als infants que comencen a llegir, els Reis ens han portat, com cada any, una sèrie de títols de temàtica nadalenca, tots amb lletra de pal o lletra lligada: *Vull un pessebre nevat!* (Abadia) de Meritxell Armengol amb dibuixos de Javier Andrada; *El dia de Reis* (Cruïlla) de Núria Font en el qual Lluís Filella barreja amb encert foto i dibuix per a mostrar una versió sincrètica de la festa (a la primera imatge hi apareix un arbre de Nadal i el mitjó per als regals penjat de la xemeneia!); *Els reis d'Orient* (Baula), la narració de la tradició ambientada amb els traços amables de Francesc Rovira; *En Banyeta i el caganer* (Baula), un altre relat nadalenc protagonitzat per dos personatges propis de la tradició, i *Blanc, Ros i Negre* (Animallibres) de Gemma Armengol amb dibuixos d'Òscar Julve que potencien el to divertit del conte.

Per als que llegeixen la lletra d'impremta recomanem dos àlbums escrits per autors que debuten en la literatura infantil. *Somiatruites* (Takataka) és una aposta audaç: el text, una cançó del cantant i compositor Albert Pla que forma part del seu disc *Anem al llit*, explica la història d'una escola perduda del Montseny on «només estudien criatures que somien truites», i l'il·lustrador Liniers l'acompanya amb imatges; el resultat, un llibre especial, apte també per a adults que no han perdut la capacitat d'imaginar. El mateix trobaran grans i petits en l'àlbum *El monument a l'estel* (Thule) escrit per Paco Mir, actor del grup El Tricicle, fent gala d'un humor surrealista que Raquel Díaz Reguera ha sabut plasmar amb uns personatges estrofaris i amables.

Entre els llibres il·lustrats suggerim *El barret de la bruixa* (Baula), un conte acumulatiu d'evocació folklòrica escrit per Carles Cano, molt recomanable pel text i per les imatges creatives i dinàmiques de Carlos Ortin; el relat de Carles Sala amb il·lustracions de Roberta Brida *Petita història del plantador de cases* (Cruïlla), que convida a reflexionar sobre el respecte per la natura; el joc metaliterari d'*Imma i Emma* (Animallibres) que proposa Teresa Duran amb un text ocurrent i eficaç. També resulten distrets dos contes sobre monstres: *El vampir Ladislau* (Animallibres) creat per Enric Lluch i imaginat per Fernando Falcone és una proposta d'humor sobre la dura vida d'aquest personatge de les tenebres, i *10 monstres* (Baula), amb text i dibuixos de Stefanie Pfeit, és un bon acudit en què els monstres resulten ser els nens!

L'oferta de llibre infantils ens procura també llibres amb una intenció palesament més educativa. Conscienciar nens i grans sobre el càncer infantil és la finalitat de *Gorres per a tothom* (Abadia de Montserrat), una història de colla en què

el protagonista és un nen malalt de leucèmia, escrita per Marian Baqués amb l'assessorament de l'associació Nens amb càncer i il·lustrada per Òscar Julve. *A Això és un infern!* (Proteus) la reflexió que l'escriptora Anna Obiols proposa als petits lectors sobre les situacions reals i dramàtiques que poden convertir la vida en un infern queda agradablement suavitzada pels dibuixos de Subi. *Too Late* (Proteus) de Mar Cerdà és una peça delicada especialment recomanable per a totes les edats; sense paraules i amb uns elements tan simples com una peixera i dos peixos, l'autora ens porta a valorar la importància del diàleg i la necessitat d'escoltar. També té un rerefons educatiu *El diplodocus petit* (Edebé) de Josep-Francesc Delgado, un conte per a mostrar com un es pot despertar de bon matí i content, amb dibuixos plens de dinamisme de Sofia Balzola. Com a llibre singular pensat per a un públic amb necessitats especials val la pena recordar el conte *El sol fa tard* amb text de Susana Peix i il·lustrat per Anna Llenas, un nou títol de la col·lecció «El Ginjoler» (El Cep i la Nansa) de llibres adaptats a la llengua dels signes que es publica amb un DVD incorporat.

Per als lectors entrenats hi ha una àmplia oferta temàtica. L'humor és present a *La meva família i l'àngel* (Estrella Polar), reedició d'un conte de Gemma Lienas editat per primer cop l'any 1992 que resisteix prou bé gràcies a un plantejament del tot rodarià –què passaria si un bon dia un àngel aterrés a casa teva?– que el fa molt creïble; Anna Cros s'estrena en la literatura infantil amb *Mal de queixal* (Barcanova), el relat d'un viatge d'una cocodrila per a visitar el dentista en què destaca el bon domini de la ironia per damunt de la trama.

El folklore és un recurs comú en les narracions per a lec-

L'ESPIGA

NOVETAT

L'Any de la fe 12 catequesis per a viure'l

BERNABÉ DALMAU

Aquesta dotzena de catequesis sobre el tema de la fe ajudaran a conèixer millor la bellesa i la centralitat del viure cristià a través de la descripció de les bases del cristianisme i dels mitjans pels quals l'Església d'avui vol actualitzar el llegat del Concili Vaticà II en el cinquantenari de la seva inauguració.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Ausiàs Marc, 92-98 int. - Tel. 93 245 03 03 · comanda@pamsa.cat · www.pamsa.cat

tors a partir de vuit anys. A *Plou i fa sol* (Barcanova), Caterina Valriu, professora de la Universitat de les Illes Balears, se serveix de la cançó tradicional per a presentar una història de bruixes jovenetes descontentes amb el paper que se'ls ha assignat; Bernat Romaní amb els dibuixos de Nilobon Kijkrailas pren el model del conte popular per a narrar a *La tortuga que volia creuar el desert* (Bambú) l'accidentat viatge de la protagonista per a trobar un lloc humit on fresar; i Joles Sennell a *La boira prudent* (Baula) planteja un problema al qual el més petit del regne, com pertoca en tot conte popular, trobarà la solució.

Altres títols barregen realitat i fantasia per aconseguir històries que captivin els lectors. Jordi Vila ens ofereix *Cleta, un regal del mar* (Baula), un llibre sobre sirenes que des de la coberta, amb les apreciables il·lustracions de Roger Olmos, ens submergeix en l'ambient marí i el vaivé de les onades; a *El gat de Montmartre* (Estrella Polar) de Josep Lluch, també amb dibuixos de Roger Olmos, el protagonista és un gat pintor; i al conte de Gisela Asensio, *En Maure i el follet Cacagoga* (Barcanova), seguim els problemes de la panxa de Maure, un nen celíac, fins que accepta el règim prescrit: el didactisme del tema queda rebaixat pel to humorístic del text i per uns dibuixos simpàtics i eficaços d'Àfrica Fanlo. Joan Armangué també incorpora la fantasia en el conte *Mare, així que puguis torna* (Cruïlla), il·lustrat per Mercè Galí, un relat que, d'una manera més subtil que d'altres títols que tracten del mateix tema, enfoca la vinguda d'un nou germà, amb l'ajuda d'una veu narrativa molt convincent, unes situacions insòlites i uns dibuixos molt encertats. El protagonista d'*Ampolles de malsons* (Edebé) de

Marta Gené haurà de caçar, ajudat per Morfeu, els malsons que s'han escapat de dins dels habitants del poble; una bona idea que hauria d'estar més ben cuinada. I, a l'últim, recomanem un clàssic de la fantasia que no ha perdut la força: *La guia fantàstica* (Animallibres) de Joles Sennell, il·lustrada per Montse Tobella, la primera edició de la qual fou el 1977. Del mateix autor podem llegir els contes recollits sota el títol *Fades, bruixes i companyia* (Edicions del Pirata), amb personatges fantàstics que tenen trets de mortals, cosa que els posa en situacions que provoquen el somriure. L'obra de Francesc Serés amb dibuixos d'A. Fruitós *El llarg viatge d'A* (Cruïlla) és una proposta atrevida en el plantejament –un escaquer en què un peó blanc decideix interrogar-se i rebel·lar-se contra les normes establertes– i ben resolta, gràcies a l'habilitat narrativa de l'autor; una peça singular en el món de la literatura infantil que mereix ser remarcada, tot i que pel seu caràcter simbòlic no resultarà una lectura fàcil.

Als lectors a partir de deu anys i amants de les sèries fantàstiques els pot interessar *La porta dels tres panys* (La Galera) de Sonia Fernández-Vidal, títol traduït d'una primera versió original en castellà. L'autora, professora de física quàntica, combina la fantasia i la física en un intent de divulgar principis científics, de la mateixa manera que altres especialistes en filosofia, història o art han provat de crear històries en què els coneixements d'una matèria s'insereixen en la trama: en tenim un dels exemples més reeixits a *El món de Sofia*. A la novel·la de Fernández-Vidal, però, els ingredients fantàstics recorden massa els d'altres novel·les i algunes de les qüestions científiques s'encaixen de manera un pèl forçada.

Per als lectors entre vuit i onze anys, les narracions de tall realista no són gaire abundants. Tot i això, s'han publicat un parell de títols que mereixen la nostra atenció. Pere J. Carbó presenta *Salvant obstacles* (Baula), versió catalana feta per l'autor del mateix títol castellà, una divertida narració que per la coberta podria semblar que tracta de saltar tanques però es tracta de sortir dels embolics en què es fica un adolescent per la seva irresponsabilitat, i com sempre Ricardo Alcántara mostra el seu bon ofici a *La casa de les pors* (Baula) amb la història d'un nen que supera la por en pujar al tren fantasma del parc d'atraccions.

Pocs són els llibres de no-ficció per a nois i noies creats i editats a Catalunya. Per això és tan de lloar la sèrie «Vull conèixer» (Baula) que amb textos de Pep Molist i dibuixos d'Ignasi Blanc ens descobreix d'una manera poc estàndard la vida i l'obra de creadors. El darrer títol publicat està dedicat a l'arquitecte Antoni Gaudí. En aquesta mateixa línia de biografies amenes i instructives per al públic infantil, Carme Bernal i Carme Rubio publiquen *Senyor Verdaguer* (PAM), un nou títol de la col·lecció «Tant de gust», il·lustrat per Sonia Pulido, amb una edició adaptada a les recomanacions en lectura fàcil i que resulta de molt bon llegir.

Una tendència incipient per al públic infantil és la publicació de novel·les gràfiques en català i de producció autòctona. La Galera ha iniciat l'edició de *Jo, Elvis Riboldi*, la primera sèrie de novel·la gràfica infantil creada per Jaume Copons, Daniel Cerdà i Ramon Cabrera i dibuixada per Òscar Julve. El format i les anècdotes del protagonista, un nen desastrós i poc modèlic, són dues bones garanties d'èxit.

Endevinalles, poesies i altres jocs amb paraules

El llibre *Endevinalles* (Fil d'aram) és una recopilació agrupada temàticament, que gaudeix d'una notable presentació gràfica. Conté un solucionari final que segurament no necessitaran els lectors, perquè les il·lustracions donen totes les pistes.

A la col·lecció «Mots vius» (Barcanova) trobem uns quants títols remarcables: *Paraules nadalenques* de Montse Ginesta són poemes curts que s'allunyen del clixé pel lèxic innovador i la creació d'imatges poc gastades; el llibre, a més, conté tot de recomanacions per a recitar la dècima de la sobretaula de Nadal de manera ben fluïda. A *Paraules bessones* l'escriptor Pere Martí ens proposa jugar amb les paraules i comprovar com un sol so o una sola lletra en poden canviar totalment el significat. A l'últim, a la mateixa col·lecció Salvador Comelles explota la polisèmia dels mots que designen parts del cos i sota el títol *Paraules amb cap i peus* confegeix un seguit de poemes intel·ligents i amb molta gràcia –el peu de la pàgina comparat amb una pedra a la sabata, el coll de la muntanya tancat per constipat, l'esquelet d'un treball...

Els reculls de cançons de la col·lecció «Cantem» (Baula) contenen el llibre i un CD. Els darrers títols corresponen a *Cançons tradicionals* a càrrec de Toni Giménez amb il·lustracions de Marta Balaguer, *Cançons de tardor* de l'animador Noè Rivas amb dibuixos de Mercè Arànega, i *Cançons de Nadal* il·lustrades per Montse Ginesta.

Novel·les

En nostres autors i editors aprofiten els vells èxits, almenys en el terreny de les aventures. Carranza reedita *La nit dels arutams* (Columna, 1990) reconvertida en *L'esperit dels gels* (Bromera) i gairebé desconeguda a causa del lífting que ha sofert: ha augmentat de format, ha augmentat de pàgines (de 202 a 311), però l'augment de talla és més per la subdivisió en capítols, els blancs de final de capítol, que pel text, que, amb lleugers retocs, és el mateix, amb els ingredients justos d'intriga, amor, perill i exotisme que ha de tenir tota bona novel·la d'aventures. També és una reedició *Si pugues al Sagarmatha quan fumeja neu i vent* (Edicions del Roure de Can Roca) de Josep-Francesc Delgado, que va ser premi Ruyra el 1988 i ara es presenta adaptada i reduïda per a lectors que aprenen l'idioma; és llàstima que no s'hagi adaptat a les pautes de lectura fàcil. Pau Joan Hernández treu de nou, millorada i revisada, la novel·la *Projecte Ictivela* (Pòrtic, 1992), una ficció científica amb aires d'aventura que es planteja temes que preocupen actualment com les energies alternatives.

La novel·la d'aventures que ens proposa Ximo Cerdà és de nova creació. *Tremolaran les ones* (Barcanova) és una invitació a endinsar-nos en uns fets reals i històrics a Mallorca a mitjan segle XVI, menats per dos adolescents, i a gaudir d'una lectura carregada d'acció.

La novel·la fantàstica de mags i personatges amb poders retrocedeix en favor de les novel·les romàntiques amb terror de fons com *El secret de Lucia Morke* (La Galera) d'Inés Macpherson, les habitades per personatges macabres i morts vivents com els que poblen *El prodigi* (Estrella polar), primera part d'una trilogia creada Gerard Guix, i els vampirs dels *Contes d'ultratomba* (Tàndem), una antologia de clàssics del terror que destaca amb una elegant coberta dibuixada per Ivan Barrenetxea. Podria semblar que la novel·la *Quan no te'n vas* (Edebé) de Pau Joan Hernández, protagonitzada i narrada per la Lorena, morta i enterrada recentment, que explica com va morir i per què no se'n va, està en la mateixa línia, però l'autor més aviat es decanta per presentar la mort amb un sentit nou i més profund, donant veu als adolescents amics de la protagonista.

Tres propostes s'allunyen dels corrents més habituals. Per una banda, un nou títol de Gemma Lienas, *El diari taronja de la Carlota* (Empúries), que aquesta vegada aprofita la curi-

ositat i el caràcter de la seva protagonista per a instruir els lectors, amb les dosis d'humor necessàries, sobre immigració i drets humans. Riure amb ganes és el que podran fer, sobretot les noies, amb *Una noia N.O.R.M.A.L. i altres animals* (Cruïlla), quart lliurament de la vida de Ru, una noia de tretze anys amb personalitat que es considera N.O.R.M.A.L. (és a dir, Nerviosa, Orgullosa, Rabiosa, Manaire, Atrevida i Llesta); l'autora, Anna Manso, ens ofereix un relat de les seves experiències crític, fresc i volgudament incorrecte. Per a qui s'estimi més les narracions intimistes, aconsellem *Maic* (Baula) de Tina Vallès, que dóna veu a un nen de vuit anys, per a bastir una commovedora història, que suggereix més que explica; una aportació a la literatura juvenil que no deixa indiferent.

En el terreny de les traduccions per al públic juvenil, editorial Bambú ens ofereix la possibilitat de llegir unes quantes novel·les d'apreciable valor que mai no havien estat editades aquí: *El gegant sota la neu* (1968) de John Gordon, *Els nois del carrer de Pál* (1907) de Ferenc Molnár i *El venedor de dolços* (1967) de R.K. Rnarayan.

Noves col·leccions

Un seguit de col·leccions noves han vist la llum al llarg del curs passat, la majoria destinades a primers lectors i moltes de l'editorial Baula: «Contes esbojarrats» (*Les castanyes de la castanyera* de Mercè Canals i Daniel Jiménez, *La limusina* de Núria Homs i Lluís Farré, *Els mostres monstruosos* d'Enric Larreula i Carles Arbat formen part del catàleg), tots divertits i originals; «Lletra lligada» (*La girafa del coll curt*

d'Hermínia Mas i Mercè Arànega, *Tomàs i el llapis màgic* de Ricardo Alcántara i Gusti inauguren la sèrie), ben fets però similars a altres productes del mercat; «Els contes del follet», inspirats en les festes i tradicions de l'any (*La castanyera* i *El tió de Nadal* són els dos títols inaugurals), a càrrec d'Elena Ferro i Subi; «Petits i eixerits», una sèrie de contes populars (*En Patufet*, *En Jack i els pèsols màgics*, *Els tres porquets*, *En Pere sense por*), i «El gosset Tonto», creat pel tàndem Ricardo Alcántara i Gusti (*El Tonto i el regal de la mare*, *El xumet del Tonto*, *El Tonto i els bolquers*), que, malgrat basar-se en les anècdotes comunes dels infants, defuig bastant el tòpic.

Altres col·leccions a destacar són «Plou i fa sol» (Edicions del Pirata), que s'estrena amb el conte *Valent* de Maria Grau, un bonic text rimat que s'acompanya d'uns dibuixos a càrrec de Laia Guerrero que transmeten la tendresa dels personatges; «Pícnic» (Castellnou), una sèrie de vint títols traduïts destinats a lectors des de sis a deu anys, molt variada i ben presentada; i els còmics per a lectors inicials, ideats per Joan de Déu Prats i elaborats per Susanna Martín, que dins la col·lecció «Com et dius? Em dic» (Abadia de Montserrat) expliquen una petita anècdota i els orígens del nom. Nascuda al Papiol fa un parell d'anys, la col·lecció infantil «Vet aquí...» (Editorial Efadós), dedicada a la literatura popular, el 2011 ha publicat dos títols que no passen desapercebuts gràcies a les il·lustracions, obra de Mercè Galí a *La llegenda de Lorena* i de Txell Darné a *El mariner de Sant Pau*.

Per al més entrenats, destaquem la sèrie de «Víctor» (Edebé), protagonitzada per un nen que s'estimaria més ser

japonès i viure en un còmic, en la qual Maite Carranza recu-
pera el to subversiu dels seus inicis amb les vinyetes creades
per Agustín Comotto; «Veus lectures» (PAM), obres de ficció
originals preparades per a l'aprenentatge del català gradua-
des en els tres nivells acreditats pel Consell d'Europa: totes
les narracions van acompanyades d'un CD amb la lectura del
text per a treballar la pronunciació i l'entonació.

Efemèrides

L'any 2011 s'ha celebrat el centenari del naixement del gran
escriptor i gramàtic Enric Valor, del qual l'editorial Tàndem
ha editat l'*Obra Completa* de narrativa i les *Rondalles Valen-
cianes* adaptades per Rosa Serrano per als infants.

En el marc de la celebració de la Setmana del Llibre en
català, Joaquim Carbó va rebre el premi Trajectòria, un
premi honorífic de reconeixement a un professional que ha
destacat en la promoció de la literatura catalana. D'aquesta
manera es reconeix la tasca de Carbó, un referent en les
lectures d'infants i joves amb la seva nombrosa obra entre
la qual destaquen el personatge de Felip Marlot i la sèrie
encetada per *La casa sota la sorra*. Carbó continua sent
un autor productiu, com demostra amb un seguit de títols
nous: *Un dia de la vida d'en Felip Marlot* (Barcanova), amb
un cas per resoldre tan insòlit com sempre; *Rates amb ales*
(Baula), les incidències de dos germans que volen tenir un
animal domèstic, i el lliurament del seu primer llibre de memòries,
Viure amb els ulls (Perifèric). En el cas de Josep
Vallverdú, un altre veterà de la literatura infantil i juvenil, el
reconeixement ha estat d'un altre tipus: a la Universitat de
Lancaster (Regne Unit) la filòloga Maria Pujol ha presentat
una tesi doctoral sobre la seva obra centrada en l'obra as-

sagística i de memòria personal, estudi que permet ampliar
el coneixement d'aquest prolífic autor. I els cinquanta anys
de professió de Pilarín Bayés, una de les il·lustradores més
conegudes pels nostres infants lectors, s'han commemorat
amb una exposició antològica a Vic amb una part de tota la
seva quantiosa producció.

Un article de Caterina Valriu va guanyar el desè Premi
Aurora Díaz Plaja, que l'Associació d'Escriptors en Llengua
Catalana atorga cada any al millor article acadèmic sobre
literatura per a infants i joves. L'article «En Massagan, 100
anys després», publicat a la revista «Faristol», es feia ressò
del centenari d'aquest emblemàtic personatge creat per
Folch i Torres.

Hem d'acabar amb una notícia que ens dol. Mentre la
revista infantil «Cavall Fort» celebra amb un esplèndid (de
presentació i de contingut) número especial els cinquanta
anys d'existència -i que durí!- la revista «Tretzevents»,
nom adoptat el 1973 per la que va néixer com «L'infan-
til» el 1951, després de seixanta anys de presència, s'ha
d'acomiar dels seus lectors per problemes econòmics
derivats de les retallades de l'Administració. Encara que
és ben cert que cal ajustar els diners públics, també s'ha
de reconèixer que no anem tan sobrats de revistes cata-
lanes -és a dir, no solament en català, sinó fetes a Cata-
lunya- que puguin ajudar a fomentar la lectura entre els
infants. Sobretot ara que la Conselleria d'Educació i la de
Cultura han engegat un ambiciós pla de Lectura! Per sort,
continua l'altra revista de les Publicacions de l'Abadia de
Montserrat, «Piu-piu», adreçada a nens i nenes de zero a
quatre anys i que la tardor passada va treure el número 6.
Us animem a subscriure-us-hi i a difondre-la.

NOVETAT

SCRIPTA BIBLICA

Pau, fundador del cristianisme?

Conjunt de treballs al voltant de la figura de Pau: les claus
d'interpretació del seu pensament, la seva teologia i la relació
entre Pau i Jesús.

En coedició amb l'Associació Bíblica de Catalunya.

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

Ausiàs Marc, 92-98 int. - Tel. 93 245 03 03. comanda@pamsa.cat - www.pamsa.cat

